

รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان
อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

A SUPERVISORY MODEL THROUGH THE PROFESSIONAL LEARNING
COMMUNITY (PLC) PROCESS TO ENHANCE CLASSROOM RESEARCH
COMPETENCY AT BAN NAKUN COMMUNITY SCHOOL, Saba Yoi
District, SONGKHLA PROVINCE

สุธาสิณี ดั่งแก้วสี

Suthasinee Dangkaewsee

โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สงขลา ประเทศไทย
Ban Nakan Community School, Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: dangkeawsee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบดังกล่าว และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان จังหวัดสงขลา จำนวน 16 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบประเมิน แบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม และแบบสรุปข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test for one sample และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ผลวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบ PLC การนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ และมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) รูปแบบการนิเทศที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างทีม วางแผน ร่วมปฏิบัติ เปิดรับการชี้แนะ สะท้อนผล และเผยแพร่สู่สาธารณะ ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้รูปแบบพบว่าครูมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนรายงานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการประเมินรูปแบบในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้สามารถส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การนิเทศ, กระบวนการแห่งการเรียนรู้, วิจัยในชั้นเรียน

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study essential background information for developing a supervision model through the Professional Learning Community (PLC) process to enhance teachers' classroom research competence; (2) to construct a supervision model based on the PLC process; (3) to examine the results of using the developed model; and (4) to evaluate the model's effectiveness. The target group consisted of 16 teachers from Ban Nakan Community School, Songkhla Province. Research instruments included meeting records, interview forms, observation checklists, assessment forms, consistency and appropriateness checklists, and data summary forms. Data were analyzed using mean, standard deviation, one-sample t-test, and content analysis. The findings revealed that: (1) the essential background for developing the supervision model emphasized encouraging teachers to conduct classroom research, integrate research results into instructional improvement, promote knowledge sharing through PLC, and implement systematic supervision with continuous expert consultation and feedback; (2) the developed supervision model comprised six components and six steps: team building, planning, collaborative supervision, research mentoring, reflective discussion, and public dissemination, which were rated at the highest level of suitability; (3) the implementation results showed that teachers' competence in conducting classroom research and writing research reports was above the 75 percent criterion at a statistically significant level of .05; and (4) the model evaluation regarding input, process, and output factors was at the highest level. Overall, the supervision model based on the Professional Learning Community process effectively enhanced teachers' classroom research competence and provided a systematic framework for sustainable professional development.

Keywords: Internal Supervision, Professional Learning Community (PLC) Process, Classroom Research

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อระบบการศึกษา ทำให้การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากการสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 561) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. 2545) มาตรา 30 ได้กำหนดให้ครูใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม แม้จะมีนโยบายส่งเสริมให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดหลายประการ เช่น ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2556); (สุวิมล ว่องวานิช, 2557) มองว่าการวิจัยเป็นเรื่องซับซ้อน ยุ่งยาก และเป็นภาระเพิ่มเติมจากงานสอน อีกทั้ง

งานวิจัยบางชิ้นไม่เชื่อมโยงกับปัญหาที่แท้จริงในชั้นเรียน ทำให้ไม่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสำรวจสภาพปัญหาของครูในโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ครูบางส่วนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยไม่ถูกต้อง ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล อีกทั้งภาระงานสอนที่มากทำให้ขาดเวลาในการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัย ส่งผลให้การใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนยังไม่เกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมาย ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการปรับปรุงการเรียนรู้อันได้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การนำกระบวนการนิเทศภายในร่วมกับแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมครู จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูในปัจจุบัน เพราะช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PLC จะช่วยให้ครูได้รับการชี้แนะ สนับสนุน และสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างยั่งยืน และส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เป็นการดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยศึกษา 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) สสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครูจำนวน 16 คน 3) สันทนากลุ่มครูวิชาการ จำนวน 12 คน และ 4) สันทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน โดยใช้แบบสรุปข้อมูล แบบบันทึกการประชุมและประเด็นสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ออกแบบและยกร่างรูปแบบการนิเทศตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและแบบตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان จำนวน 16 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงเพื่อประเมินความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน และสรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมเครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบประเมิน และแบบสรุปข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for one sample วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان รวม 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ใช้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาครูและการส่งเสริมการทำวิจัยควรสร้างความตระหนักให้ความรู้พัฒนา

ทักษะการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ใช้การ PLC และเครือข่ายวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) กระบวนการนิเทศและการติดตามผลต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ให้คำปรึกษาและชี้แนะติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีการสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา 4) แนวทางการประเมิน คือ การปฏิบัติตามกระบวนการวิจัย การเขียนรายงานและการนำผลวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน 5) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ คือ การวางนโยบายที่ชัดเจน สนับสนุนทรัพยากร สร้างแรงจูงใจและกำลังใจ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูมีการเผยแพร่และยกย่องผลงาน

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอบ้านนาถ จังหวัดสงขลา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดและประเมินผล 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขึ้นสร้างทีมและกำหนดข้อตกลงร่วมกัน 2) ขึ้นวางแผนการนิเทศ 3) ขึ้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ 4) ขึ้นเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน 5) ขึ้นสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน และ 6) ขึ้นเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอบ้านนาถ จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม อยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม พบว่า ครูทุกคนมีส่วนร่วมและมีผลงานทางวิชาการ คือ รายงานการวิจัยในชั้นเรียนฉบับย่อหรือฉบับเต็มอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มีจุดที่ควรพัฒนา คือ โรงเรียนควรจัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียนและฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องจนเป็นแบบอย่างได้ และกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้วิจัยจัดทำและเผยแพร่รายงานวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตีพิมพ์ในวารสารโรงเรียนหรือสื่อวิชาการ Facebook โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان เวทีจัดการความรู้ระดับต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอบ้านนาถ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนจากผู้นิเทศกับเกณฑ์คุณภาพระดับดีขึ้นไป

การทดสอบความสามารถ	จำนวนครู	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	เกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 92 ขึ้นไป)	ค่าสถิติ (t)	P
ความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	16	132	101.44	6.88	92	8.999*	.000

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบ ความสามารถ	จำนวน ครู	คะแนน เต็ม	$\bar{x}$	S.D.	เกณฑ์ (ร้อยละ 75 ของ คะแนนเต็ม)	ค่าสถิติ (t)	P
ความสามารถในการ เขียนรายงานการวิจัยใน ชั้นเรียน	16	80	66.78	66.64	56	10.641*	.000

ตารางที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสระบัว้อย จังหวัดสงขลา โดยรวม

รายการ	n = 16		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.60	0.28	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ	4.56	0.24	มากที่สุด
ด้านผลผลิต	4.60	0.20	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.20	มากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสระบัว้อย จังหวัดสงขลา นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูต้องการได้รับการสนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยมีแนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนให้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ กำหนดนโยบายด้านการวิจัยที่ชัดเจน สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยในระหว่างกระบวนการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ปรึกษา และร่วมกันสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา นิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูมีการเผยแพร่และยกย่องผลงาน ทั้งนี้การศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานดังกล่าว ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และความต้องการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ดียิ่งขึ้นของครูผู้สอน จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนที่ครูแต่ละคนพบเจอ จากการปฏิบัติการที่ผ่านมาซึ่งการได้สารสนเทศดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาใช้ในการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان จังหวัดสงขลา ที่เป็นนวัตกรรมการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และตอบสนองความต้องการของครูได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลี้ยง ทุมทอง, รัตนะ บัวสนธ์ และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้, การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา และการวิจัยและพัฒนาการศึกษา ที่พบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาถึงผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อสำรวจความต้องการแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ซึ่งการศึกษาทำได้หลายกรณี ได้แก่ การสังเคราะห์เอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง การสำรวจความคิดเห็นการศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2559); บุญเลี้ยง ทุมทอง, รัตนะ บัวสนธ์, (2563) และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, (2563) ; และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, (2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ศรีสุขใจ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่พบว่า จากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศขาดความรู้ ความเข้าใจต้องการ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและมีความประสงค์ให้ผู้บริหารเอาใจจริงเอาใจในการนิเทศ (ศราวุฒิ ศรีสุข, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครู ระดับมัธยมศึกษา ที่พบว่า สภาพปัจจุบันครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และมีความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด (ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ, 2562)

1. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอชะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดและประเมินผล 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขึ้นสร้างทีมและกำหนดข้อตกลงร่วมกัน 2) ขึ้นวางแผนการนิเทศ 3) ขึ้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ 4) ขึ้นเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน 5) ขึ้นสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน และ 6) ขึ้นเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวได้พัฒนาขึ้น โดยมีแนวคิดแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของวัชรา เล่าเรียนดี, ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, Knowles, M.S ทำให้ได้สาระสำคัญขององค์ประกอบ จำนวน 6 องค์ประกอบ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน (วัชรา เล่าเรียนดี, 2554); ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, (2548); (Knowles, M.S (1978) ซึ่งสอดคล้องกับซาโต มานาบุ ที่กล่าวว่า รูปแบบการนิเทศที่มุ่งตอบสนองการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มบนพื้นฐานของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน การปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด การตรวจสอบผลงาน การปฏิสัมพันธ์และทักษะการทำงาน เป็นทีมตั้งแต่การวิเคราะห์หาสาเหตุ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การควบคุมกำกับ และช่วยเหลือ และการประเมินผล และใช้หลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การมี

วัฒนธรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ผู้บริหารและครูต้องทำงานร่วมกันและรับผิดชอบผู้เรียนทุกคนด้วยกัน โดยให้โรงเรียนและการเปิดชั้นเรียนเป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคน (ซาโต มานาบุ, 2559) นอกจากนี้ กระบวนการนิเทศของรูปแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยมีพื้นฐานแนวคิดจากกระบวนการนิเทศภายใน และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งมีจุดเด่นคือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา และครูร่วมกันพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนในทุกชั้นตอน โดยระยะปฏิบัติการนิเทศซึ่งมีขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ขั้นเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ขั้นสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน เป็นขั้นที่ครูซึ่งเป็นผู้รับนิเทศ และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศ ร่วมกันสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในชุมชนแห่งการเรียนรู้และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ร่วมปฏิบัติ เปิดรับการชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน การถอดบทเรียนจากการทำวิจัยในชั้นเรียน และกรณีศึกษาการวิจัยในชั้นเรียน และได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญอย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อน ผลการทำวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะความสามารถในการนิเทศมากยิ่งขึ้นจากการลงมือปฏิบัติ โดยรูปแบบที่สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ และความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และก่อนนำไปใช้จริงได้ทดลองนำร่องการใช้รูปแบบกับครูแกนนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไข ทำให้รูปแบบได้รูปแบบที่มีสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ซาคริยา ชายเกลี้ยง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา ที่พบว่า รูปแบบมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดผลและการประเมินผลและ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ และโดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ชั้นตอน คือ 1) การค้นหาความต้องการ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ 4) การดำเนินการนิเทศโดยใช้วิธีการนิเทศแบบผสมผสาน 5) การประเมินผลการนิเทศและ 6) การสะท้อนผล (ซาคริยา ชายเกลี้ยง และคณะ, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา ฉายวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศและ 5) การวัดผลประเมินผล กระบวนการนิเทศ มี 4 ชั้น คือ 1) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การประเมินและรายงานผลการนิเทศ (นัยนา ฉายวงศ์, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร กากแก้ว, และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญ 4) ขั้นตอนการนิเทศ 5) ปัจจัยสนับสนุนโดยภาพรวมทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (นิรันดร กากแก้ว, และคณะ, 2560)

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาแก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ครูมีความสามารถในการ

เขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม อยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม พบว่า ครูทุกคนมีส่วนร่วมและมีผลงานทางวิชาการ คือ รายงานการวิจัยในชั้นเรียนฉบับย่อหรือฉบับเต็มอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มีจุดที่ควรพัฒนาคือ โรงเรียนควรจัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน และฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องจนเป็นแบบอย่างได้ และผู้บริหารควรให้ความสำคัญวิจัยในชั้นเรียนและถือเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้วิจัยจัดทำและเผยแพร่งานวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เวทีจัดการความรู้ระดับอำเภอ ระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัด สารประชาสัมพันธ์โรงเรียน วารสาร เฟสบุ๊กโรงเรียน เป็นต้น ทั้งนี้จากการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวและจากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมดำเนินงานและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจพัฒนาตนเองด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่เข้าร่วมตามกระบวนการของรูปแบบและลงมือปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอน ในขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ครูได้ฝึกอบรมปฏิบัติการในการทำวิจัยในชั้นเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และการร่วมปฏิบัติ เปิดรับการชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน การถอดบทเรียนจากการทำวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษางานวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการติดตามความก้าวหน้า เปิดรับการชี้แนะ สะท้อนผลการพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครู และวัดและประเมินความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามสภาพจริง ทำให้ครูได้ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้นวัตกรรมที่เป็นผลงานทางวิชาการที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิต ชูกำแพง ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน โดยมีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างทีมการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียนและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนคิด และรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากชุมชนแห่งการเรียนรู้ เป็นการเผยแพร่อย่างเป็นระบบตามกระบวนการวิจัย (ขวลิต ชูกำแพง,2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของประวิต เอราวรรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ ประวิต เอราวรรณ์ ที่ได้เสนอกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ มีเป้าหมายหรือฉันทะร่วมกันในด้านการเรียนการสอนแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน ทบทวนและวางแผนการสอน ร่วมเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงของเพื่อนร่วมวิชาชีพ เผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่ายโดยการใช้พื้นที่ของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนทำให้องค์กรมีความยั่งยืนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ประวิต เอราวรรณ์,2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาคริยา ชายเกลี้ยง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา ที่พบว่า ภายหลังจากใช้รูปแบบการนิเทศ ครูมีทักษะการวิจัยเฉลี่ยร้อยละ 78.37 และผลงานวิจัยของครูมีคุณภาพระดับมาก (ชาคริยา ชายเกลี้ยง และคณะ,2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา ฉายวงค์ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนความสามารถ ด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน

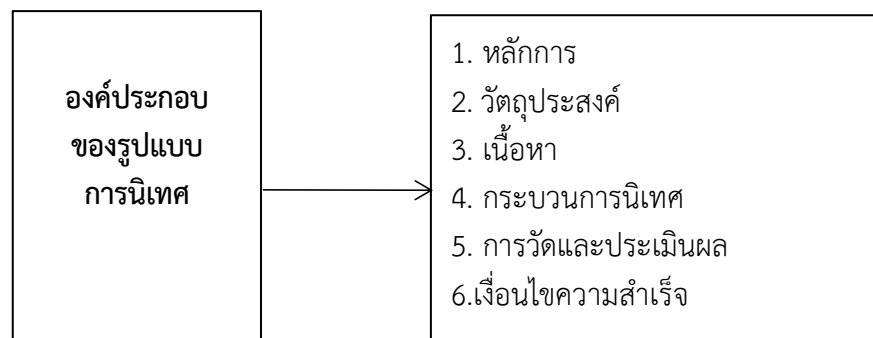
อยู่ในระดับมาก ความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 (นัยนา ฉายวงศ์, 2560) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการศึกษาชั้นเรียน ที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้และสมรรถนะในการนิเทศภายในสูงขึ้นโดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการนิเทศภายใน และมีความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการนิเทศภายในสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ, 2558)

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ทั้งนี้เพราะการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนได้จัดเตรียมปัจจัยทรัพยากร ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบ เนื้อหาที่นำมาใช้พัฒนาครูซึ่งตรงกับความต้องการของครูและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกของผู้บริหารและภาคีเครือข่าย การเตรียมความพร้อมและการให้ความร่วมมือของผู้นิเทศ ทำให้การดำเนินงานตามกระบวนการของรูปแบบเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในระหว่างกระบวนการนิเทศ ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ การได้ลงมือปฏิบัติและได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้รู้ ทำให้ครูมีความรู้และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพิ่มมากขึ้น สะท้อนคิดเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง ส่งผลให้ครูได้รายงานการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวานิช, มนสิข สิทธิสมบุรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่พบว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู ผลของการวิจัยในชั้นเรียนก่อให้เกิดประโยชน์กับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงก็คือนักเรียน และยังเป็นประโยชน์กับตัวครู เพื่อนครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อีกมากมาย (สุวิมล ว่องวานิช, 2557); (มนสิข สิทธิสมบุรณ์, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Martin, G. & Atteh, E ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศการฝึกสอน : เครื่องมือทรงคุณค่าสำหรับครูรุ่นใหม่ ที่พบว่า การพัฒนาครูให้ได้รับความรู้และทักษะความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยการได้รับการนิเทศการสอน การชี้แนะ การติดตามอย่างต่อเนื่องมีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับคุณภาพของผู้เรียน โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การเยี่ยมชมห้องเรียนและการสังเกตการสอน การตรวจสอบวิธีการสอนและการเรียนรู้ที่ครูใช้ระหว่างการนิเทศ และการตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ การตรวจสอบและแก้ไขแผนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ และพบปะพูดคุยกับครูเพื่อแนะนำวิธีการปรับปรุงการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ และ

ทบทวนนโยบายการพัฒนาวิชาชีพครู การให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน การเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพและประสบการณ์การจัดการเรียนสอน และเชื่อมโยงการนิเทศ การสอนกับภารกิจของโรงเรียน ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (Martin, G. & Atteh, E,2020) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุตรพรม ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ยั่งยืนของ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศประกอบด้วย1) กระบวนการนิเทศภายใน มี 5 กระบวนการ ได้แก่ การศึกษา ปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์ความสำคัญและวางแผน การสร้างความเข้าใจ การดำเนินการ นิเทศ การบันทึกการนิเทศ และรายงานผล 2) ปัจจัยส่งเสริมการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ มี 5 ปัจจัย ได้แก่ นโยบายส่งเสริมการนิเทศภายใน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ความรู้ความเข้าใจ และทักษะของผู้นิเทศภายในสื่อและเครื่องมือการนิเทศ และการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง (นรินทร์ บุตรพรม,2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระย้า คงขาว ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่า ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตโดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ระย้า คงขาว,2558)

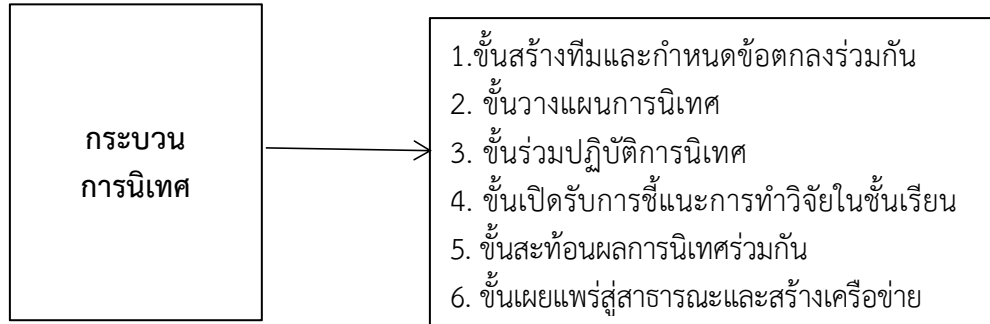
องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 6 องค์ประกอบ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

กระบวนการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
ทำวิจัยในชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กระบวนการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
พบว่า 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6
องค์ประกอบ 2) ผลการประชุมสภาพปัญหาและความต้องการ ควรดำเนินการโดยกำหนดนโยบายที่
ชัดเจน สร้างความตระหนักและความเข้าใจ เปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการนิเทศ ติดตามให้
คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพครูอย่างเป็นระบบ 3)
ผลการสนทนากลุ่มครูวิชาการชี้ว่า การนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรพัฒนาครูให้
สามารถศึกษาวิเคราะห์และทำวิจัย โดยใช้ระบบ PLC มีระบบการนิเทศ เปิดโอกาสให้ครูมีบทบาททั้งผู้
นิเทศและผู้รับการนิเทศ พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) ผลการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน ควรสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สำรวจปัญหาและความ
ต้องการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการนิเทศอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการมีส่วนร่วม ให้
คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ประเมินผลตามสภาพจริง พร้อมสะท้อนผลเพื่อปรับปรุง และส่งเสริมการ
เผยแพร่งานวิจัยของสถานศึกษา 2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการ
เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 6 องค์ประกอบ โดยมีกระบวนการ
นิเทศ 6 ขั้นตอน ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3.
ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำ
วิจัยในชั้นเรียน ในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี
และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม
อยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 4. ผลการประเมิน
รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยใน
ชั้นเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ครูโรงเรียนชุมชนบ้านนา

กัน จำนวน 16 คน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะนำรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ ดังนี้ 1) ด้านการสนับสนุนเชิงระบบ กำหนดนโยบาย จัดสรรทรัพยากร และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาครู พัฒนาความรู้และทักษะการวิจัย พร้อมติดตามและนิเทศอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านการดำเนินการนิเทศ วางแผน เตรียมสื่อและเครื่องมือ ดำเนินการอบรม เผยแพร่ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ .(2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. .
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11ก (23 กุมภาพันธ์ 2561).
- ชวลิต ชูกำแพง. (2564). ชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน. วารสารครุทรรศน์ (Online), 1(1), 53-63.
- ชาคริยา ชายเกลี้ยง และคณะ .(2562). รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 6(10), 5345-5361.
- ชาโต มานาบุ. (2559). การปฏิรูปโรงเรียน แนวความคิด “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” กับการนำทฤษฎีมาปฏิบัติจริง. แปลโดย กุลกัลยา ภูสิงห์. กรุงเทพมหานคร: ปิโก (ไทยแลนด์).
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2563). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- นพพรพรรณ ญาณโกมุทนพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ .(2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการศึกษาชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 5(9), 25-40
- นรินทร์ บุตรพรม. (2562). รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ยั่งยืน ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต .มหาวิทยาลัยนอร์เททกรุงเทพ. กรุงเทพมหานคร.
- นัยนา ฉายวงศ์ (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. สกลนคร.
- นิรันดร กากแก้ว, และคณะ .(2560). รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(1), 81-90.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2559). ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2562). การสร้างชุมชนวิชาชีพบนฐานโรงเรียน: บทเรียนจากโครงการโรงเรียนสุขภาวะ. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, 9(1), 1-15.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.

- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2556). ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน: ครูทุกคนทำได้ไม่ยาก. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร : แฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์ .
- มนสิช สิริธิตสมบุรณ์. (2563ก). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก: เอกสารประกอบการสอน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ระย้า คงขาว. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2554). นิเทศการสอน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ศราวดี ศรีสุขใจ. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านท่าทรายโดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2557). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Knowles, M.S. (1978). Andragogy: Adult Learning Theory in Perspective. Community College Review, 5(3), 9-20.
- Martin, G. & Atteh, E. (2020). Teaching Practice Supervisory Process: A Resourceful Tool for Up-Coming Teachers. Asian Research Journal of Arts & Social Sciences. 13(3), 47-54.